

January 13, 1979

Minutes of Conversation, Todor Zhivkov - Leonid Brezhnev

Citation:

"Minutes of Conversation, Todor Zhivkov - Leonid Brezhnev", January 13, 1979, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 1-B, Record 60, File 248. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.
<https://digitalarchive.umd.edu/document/113584>

Summary:

Leonid Ilyich analyzes the establishment of US-Chinese diplomatic relations and recent developments in Iran and the Middle East. Todor Zhivkov talks about Bulgaria's economic development and the Soviet cancellation of Bulgarian debt.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ

на срещата на Политбюро на ЦК на БКП с
др. ЛЕОНИД ИЛИЧ БРЕЖНЕВ – генерален секретар
на ЦК на КПСС и председател на Президиума на
Върховния съвет на СССР

13 януари 1979 г., резиденция "Бояна"

/18,00 часа/

На срещата присъствуват и другарите:

от българска страна – Стоян Караджов, председател на ЦКРК, Петър Танчев – секретар на Постоянното присъствие на БЗНС, Милко Балев – началник на Кабинета на първия секретар на ЦК на БКП;

от съветска страна – Константин Черненко, член на Политбюро и секретар на ЦК на КПСС, Владимир Базовски, извънреден и пълномощен посланик на СССР в НРБ, Анатолий Блатов, помощник на генералния секретар на ЦК на КПСС, и Михаил Могильовец, заместник-завеждащ отдел на ЦК на КПСС.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Скъпи другарю Брежнев,

Искам още един път най-сърдечно, по братски да Ви приветствувам от името на Политбюро на Централния комитет на нашата партия, от името на българския народ и да

По международните въпроси. Ние неотдавна ги обсъждахме на съвещанието на Политическия консултативен комитет в Москва. Но възникнаха някои нови и доста сериозни неща, макар и те да не са неочаквани за нас.

Какво имам пред вид?

Първо, установяването на дипломатически отношения между САЩ и Китай. Сам по себе си този факт може да се приеме като напълно естествен. Но цялата работа е в неговата насоченост. В писмото до Картър аз дадох ясно да се разбере, че е недопустимо да се внася антисъветско съдържание в американо-китайското сътрудничество. Няма съмнение, че Пекин и Вашингтон ще използват своите връзки за оказване на натиск върху социалистическите страни.

Ние внимателно следим завоите на китайската политика. Засега нейната рязка заостреност против Съветския съюз, против социалистическата общност остава.

Всички знаем за ролята на Китай в дългата кървава оргия, която беше устроена в Кампучия от режима на Пол Пот. А сега, когато този режим рухна, китайските лидери организират враждебна кампания против Виетнам, без да се скъпят на всевъзможни заплахи.

Ситуацията около Кампучия и сега не е лека и не бива да се изключат опитите на Пекин да я усложни още повече.

Ние, както и вие, своевременно признахме новото ръководство на Кампучия. Очевидно е, че у всички нас сега на преден план трябва да излезе действената солидарност с Виетнам.

На опашката на китайската политика във връзка със събитията в Югоизточна Азия се нареди и Румъния.

Както знаете, ние изпратихме писмо до ЦК на РКП относно спектакъла, който Чаушеску организира, след като се върна в Букурещ от заседанието на Политическия консултативен комитет. По форма това беше отговор на тяхното писмо - отговор принципен, но съдържан. Решихме да не поставяме точки над "и". Ние всички имаме възможност достатъчно енергично да доведем своите възгледи до знанието на румънското ръководство и ще използваме тези възможности в зависимост от хода на събитията.

В никакъв случай не трябва да допуснем такова положение, при което особените позиции на румънците по едни или други въпроси в каквато и да е степен да пречат на колективните действия на страните от социалистическата общност в която и да е област. Мисля, че по този въпрос между нас има пълно взаимно разбиране.

За съветско-американските отношения. През последния месец и половина успяхме да придвижим забележимо подработката на новото споразумение по ограничаване на стратегическите въоръжения. Ако американците не започнат отново да увъртат, то до завършването на преговорите не е така далеко. Тогава ще се постави практически въпросът за моята среща с Картър.

Занимавайки се с отношенията със САЩ, на нас ни се налага да воюваме на два фронта. От една страна - да преодоляваме упорития стремеж на правителството на САЩ към получаване на едностранни преимущества, от друга - да се борим за американското обществено мнение, да провеждаме съответна работа с деловите кръгове, а също с Конгреса и

органиите на печата. През последните седмици и на самия мен се наложи да поработя не малко в тази насока: проведох не една беседа с американски бизнесмени, сенатори и други дейци. Такава цел преследва и моето интервю в американския вестник "Тайм", което ще бъде публикувано на 16 януари.

Няколко думи за Иран. Събитията в тази страна продължават да носят бурен и в много отношения хаотичен характер. Действащите там сили са твърде разнородни. Но главното тук е, че иранският народ не желае да живее по старому, иска ликвидиране на шахския режим.

Сега вече на всички е ясно, в това число и на самите американци, че те сбъркаха, като заложиха на шаха. Но фактът, че те до последния момент се стремяха да го задържат на трона, доведе до това, че събитията в Иран придобиха ясно изразен антиамерикански, а не само антишахски характер.

Нашата решителна линия против всякаква външна намеса изцяло се оправдава.

Обстановката в Близкия изток си остава напрегната. Нашето внимание към този район не отслабва. Напоследък у нас бяха министрите на отбраната на Ирак и на Сирия, с които бяха съгласувани по-нататъшните мерки по засилване отбранителната способност на тези страни. При това и в двата случая предоставените от нас допълнителни въоръжения възлизат на милиарди рубли. Неотдавна у нас беше и Садам Хюсеин – второто лице в иракското ръководство, за преговорите с когото ви информирахме.

Сирийско-иракското сближение, към което ние отдавна подтиквахме двете страни, играе съществена роля в сплотяването и на другите арабски страни. Това много обърка картите на американците и усложни изработването и подписването на сепаративния договор между Египет и Израел.

Ние не забравяме и за Африка. А и тя самата напомня за себе си. През първото полугодие се очаква посещение в СССР на ръководителите на Конго, Гвинея, Нигерия и Либерия. Тези дни група отговорни работници от ЦК на КПСС и Министерството на външните работи на СССР заминава за така наречените прифронтови държави в Южна Африка. Както показва опитът, диалогът с ръководителите на африканските страни е необходим и полезен. Това потвърди и неговото пътуване в някои африкански страни.

В заключение, бих искал да предам на всички вас другарски поздрав и най-добри пожелания от членовете на Политбюро на ЦК на КПСС, от всички наши другари.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Вие давате пример за краткост и деловитост. Ние приказваме малко повече. Но аз няма дълго да задържам Вашето внимание.

Искам, другарю Брежнев, да изтъкна, че ние, Политбюро, оценяваме Вашето посещение като огромно политическо събитие за Народна република България както от гледна точка на вътрешното развитие на нашата страна, така и от гледна точка на обстановката на Балканите.

Искам да изкажа сърдечна благодарност на Политбюро на ЦК на КПСС и лично на Вас, другарю Брежнев, че се отзовахте на молбата ни и решихте нашите главни проблеми.

Това е още един израз на интернационализма на великия Съветски съюз, на Централния комитет на КПСС, на Политбюро и лично на Вашата грижа към Народна република България. Ние ще съумеем да се възползуваме от помощта и ще се постареем да организираме така работата в България, че да се окажем достойни за всичко, което правите за нас.

Вие знаете, че след 1956 г., след Априлския пленум на ЦК на нашата партия, който стана след XX конгрес на КПСС, изминаха четири петилетки, а сега изпълняваме петата петилетка. През цялото това време България не създаваше нито политически, нито икономически трудности на Съветския съюз. Смятаме, че и в бъдеще няма да създаваме политически и икономически трудности, след като се решиха проблемите, които повдигнахме.

Така че аз искам още един път от името на Политбюро и от свое име да Ви изкажа благодарност.

Надявам се, че и през следващата петилетка /1981-1985 г./ ще се намери също така удовлетворително решение на тези проблеми.

Що се касае до политическия аспект на Вашето посещение за района на Балканите, ние го оценяваме изключително високо. Не можем да крием, че сме разтревожени от обстановката на Балканите. Какво главно ни тревожи?

Тревожи ни сближението, което е вече факт, между Югославия и Китай, между Румъния и Китай и същевременно сближението на тези две страни с американския империализъм и с НАТО. Това е доста тревожен процес. И той се развива на антисъветска, а много естествено, и на антибългарска основа. Ние чувстваме вече опити да се изолира България на Балканите. Разбира се, те още не могат да ни

изолират, но можем в даден момент и да се окажем изолирани. Очевидно, трябва на двустранна основа, а също така и с братските социалистически страни, да се набележат мерки за укрепване на нашите позиции на Балканите.

Що се отнася до обстановката в България, тя е добра. Нямаме трудности от гледна точка на моралнополитическото единство. Народът е сплотен, даже дисиденти не можаха да намерят.

Ние вземаме много сериозни мерки и водим борба за изпълнение на социално-икономическия план за тази година. Смятаме, че сега ни се удава възможност да формиране плана, тъй като той още не е формиран - разработили сме го с голям дефицит, особено във валутните баланси. Сега, след съдействието, което ни оказвате, ще можем да формиране един реален план.

Що се касае до нашите задължения към капиталистите, за пръв път от 20 години приключихме тази година с преизпълнение на плана. Поставили сме си задачата за три години да ликвидираме така наречените "горещи кредити" - кредитите, които трябва да се погасяват от 3 месеца до една година и половина. Смятаме, че ще можем да решим тази задача и вземаме много сериозни мерки за това.

Други особени проблеми в България няма. Разбира се, трудности има, но ако няма трудности - ще скучаем.

Миналата година беше крайно неблагоприятна за селското стопанство. Ние сме страдали много от капризите на природата. Досега са били унищожавани най-много 400 хектара декара,^a тази година пострадаха 900 хектара декара обработваема земя. Независимо от това успяхме да мобилизираме силите на партията, на селскостопанските труженици

и постигнахме 0,5 на сто прираст в сравнение с 1977 година

Сега готвим пленум на ЦК на партията по въпросите на селското стопанство с оглед преодоляване на някои слабости, които имаме. Нашата работа протича под знака на решенията на Националната партийна конференция, която проведохме миналата година. Това беше конференция, която набеляза практически мерки за провеждане на стратегическата ни задача за ефективност и качество.

Искам още един път да Ви уверя, другарю Брежнев: повече не се притеснявайте за България, след като решихте тези въпроси – нито в икономически, нито в политически, нито в идеологически аспект. Занимавайте се с други държави и страни.

ЛЕОНИД БРЕЖНЕВ:

Това са почти 1 милиард рубли! Ние снемаме, ликвидираме безвъзмездно 500 млн. стари дългове и 800 млн. отпускаме допълнително за 2 години.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Предлагам да вдигнем тост за Ваше здраве, за нашата дружба и братство!

ЛЕОНИД БРЕЖНЕВ:

Да прием за милиарда! /Весело оживление./

ТОДОР ЖИВКОВ:

Наистина Китай сега създава големи тревоги. Най-важното е, че Румъния и Югославия се свързват и във военно отношение с Китай.

ЛЕОНИД БРЕЖНЕВ:

Да.

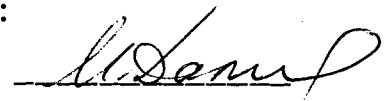
През този месец аз приех три американски делегации. Те ме убеждаваха, че Картър иска да се срещне с мен. Лично той е заявил пред Добринин, че много държи на тази среща. Но всичко зависи от преговорите – ако те потръгнат, и нашата среща ще се ускори.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Предлагам с това да приключим и да отидем на вечерята.

/19,00 часа/

СТЕНОГРАФИ:

/М.Далекова/

/Ст.Белова/